

Viena saruna ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta mediķiem Latgalē

Egita Terēze Jonāne

Piesakot projekta raksta tēmu, bija doma pavadīt vienu dienu ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta mediķiem, lai parādītu šī darba «garozu» kovidā apstākļos. Taču Covid-19 epidēmijas ierobežojumu dēļ šī ideja bija jāinterpretē citādāk. Proti, notika viena saruna ar šī dienesta Latgales reģionālā centra Preiļu neatliekamās medicīniskās palīdzības punkta ārsta palīgiem Aleksandru Baranovski un Lāsmu Bernsoni un autovadītāju Vjačeslavu Fjodorovu pēc diennakts maiņas, kā arī ar Latgales reģionālā centra direktora vietnieci Astrīdu Igolniecei.

Ārsta palīgi Aleksandrs Baranovskis (no kreisās) un Lāsma Bernsone, autovadītājs Vjačeslavs Fjodorovs

Šoreiz, paveicās – tikai divi izsaukumi, nevis desmit–divpadsmit

Aleksandrs, pārlūkojot 24 h padarīto (tik gara bija šī dežūra), pastāsta, ka šajā reizē paveicās, jo bija tikai divi izsaukumi. Viņš ar Lāsmu un Vjačeslavu steigzās uz Riebiņiem tepat Preiļu novadā, lai palīdzētu cilvēkam, kuram bija asinsrites traucējumi galvas smadzenēs, un uz Līvāniem pie jauna vīrieša ar augstu asinsspiedienu. Lāsma atminas, ka ir bijušas dežūras ar 10–12 izsaukumiem. «Jāpatērē daudz laika, vedot pacientus uz tuvākajām reģionālajām slimnīcām Daugavpilī un Rēzeknē (ceļā paiet vismaz stunda, bet ja notiek ceļa remonts – vēl ilgāk). Gadās arī tā, ka vēl aptuveni stunda jāgaida uzņemšanas nodaļā, jo ir pacientu rinda. Ir pat bijis tā, ka esam divas–trīs reizes nedēļā veduši pacientus uz Rīgu. Nākot uz darbu, nekad nezini, kāda būs dežūra,» saka Lāsma. Ja rēķina kilometros, tad vienā dežūrā izsaukumos bija nobraukti aptuveni 600 km, piebilst Vjačeslavs un piekrīt manam vērojumam, ka mediķiem tepat Latgalē jāpievārē tikpat lieli atātlūmi kā līdz Liepājai vai vēl tālāk.

Vaicāju par lielo fizisko slodzi, jo bieži jānes pacienti uz mašīnu kilometriem tālu dubļaina vai aizsnigušā ceļā dēļ vai cilvēks jānones lejā no pietkā stāva. Lāsma atminas, ka daudzdzīvokļu namos lūguši palīgā radniekus vai kaimiņus. Ir bijuši arī neizbraucami ceļi, tad mediķi zvanījuši Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta dienestu. «Ja palīdzība jāsniedz uz ielas, tad pieaicinām garāmģājus. Ir bijuši izsaukumi, kur palīgā steigzās otrā brigāde. Taču maiņa bieži vien iekrīt ar kolēģiem vīriešiem, un viņi uzņemas visus smagākos darbus,» teic Lāsma. Aleksandrs norāda, ka viss aprīkojums, somas ir no mūsdienīgiem materiāliem, tāpēc tās ir vieglas, turklāt arī dienesta Latgales reģiona vadītāji rūpējas gan par aprīkojumu, gan par mediķu drošību (aizsargtērpiem, zābakiem, cimdium, maskām). «Mēs strādājam komandā. Būdami ārsta palīgi, savu darbu saskaņojam ar dežūrārstu. Mēs jautājam dakterim, kur vest pacientu, lai ilgi nav jāgaida rindā. Ja pacients ir ļoti smags, konsultējamies, kādu palīdzību (zāles, manipulācijas utt.) sniegt jau ceļā uz slimnīcu,» pastāsta Aleksandrs.

Kļuvīs vairāk kovidā pacientu

Darba ir kļuvis vairāk, jo kļuvīs vairāk Covid-19 pacientu, turpina stāstījumu Lāsma un Aleksandrs. Šajā dežūrā viņiem nav bijis neviens kovidā pacients, bet citi kolēģi reģionos palīdzēja nokļūt uz slimnīcu vairākiem inficētajiem. Latgalē cilvēki bieži jautā mediķiem, vai vakcīna ir droša, ir vai nav jāvakcinējas. Aleksandrs iesaistās tādā sarunā, taču to dara diplomātiski, lai pats cilvēks pieņemtu pareizu lēmumu. Tīkmēr Lāsma no savas pieredzes zina stāstīt, ka tomēr ar cilvēkiem ir jārunā par vakcinācijas nepiecieša-mību un vakcīnas drošību. «Vedot uz slimnīcu ļoti smagus kovidā slimniekus, tu nevari būt vienaldzīgs. Esmu vakcinējusies un aicinu vakcinēties citus, tikai tā mēs varam uzvarēt kovidu,» saka Lāsma.

Vaicāju, kā viņi paši tiek galā ar bailēm saslimt ar kovidu. Aleksandrs šo infekcijas slimību ir pārslimojis pirms vakcinēšanās, pēc tam vakcinējās, teic, ka strādā bez bailēm. «Man pašam par vakcinēšanos bija skeptisks viedoklis, bet tad es pārslimoju kovidu. Saprātu, ka vakcinēšos, jo tad man būs vieglāk strādāt. Redzu, ka ar Covid-19 inficējušos pacientu plūsma ir lielāka, bet starp kolēģiem gandrīz nav inficēto. Tāpat esmu novērojis, ka inficēšanās vai slimības gaita ir atkarīga no dzīvesveida (aicinu visus vingrot, sportot) un garastāvokļa (vairāk jāredz priecīgas lietas nevis drūmas),» pastāsta Aleksandrs. Lāsma iestarpina, ka Aleksandrs prot ieteikt un pārliecināt ar stāstu par aktīvu un pozitīvu dzīvesveidu gan omītes, gan jaunākus cilvēkus, sevišķi tos, kuri cīnās ar asinsspiedienu vai bezmiegu. Un piebilst: «Esmu vakcinēta, tāpēc baiļu nav.» Bezbailībā atzīstas arī Vjačeslavs.

«Ātro» mediķi ir gan psihologi, gan sociālie darbinieki

Cilvēki joprojām Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu dēvē par «ātrajiem». Lāsma piekrīt, ka tas tā ir, jo šī dienesta mediķi ir kā ugunsdzēsēji glābēji medicīnā. Tāpat viņa pauz savu pieredzi, ka mediķiem ir jābūt gan labiem psihologiem, gan sociā-lajiem darbiniekiem. Stāsta Lāsma: «Aizbraucam pie cilvēka, kurš sirgst ar hroniskām kaitēm, un pietiek ar vienu labu vārdu, lai pazustu sirds aritmija vai normalizētos asins-piediensi. Ir izsaukumi, kur cilvēks vēlas, lai viņam iedod īsto tableti pret sāpēm. Lielā-koities tie ir cilvēki, kuri dzīvo vieni paši vai kuru radnieki ir ārzemēs. Man ir bijuši pacienti, kuri aizkustina tik ļoti, ka pēc darba aizvedu viņiem produktus vai, ja tas bija bērns, uzdāvinu rotaļlietu. Mēs visi esam cilvēki. Tagad gan, pieaugot kovidā pacientu skaitam, mums darba ir vairāk. Tāpēc dispečerdienesta kolēģi aicina cilvēkus vispirms konsultēties ar ģimenes ārstu, vai mūsu palīdzība tiešām ir vajadzīga vai varbūt tomēr var palīdzēt ģimenes ārsts.» «Ja mēs aizbrauksim uz izsaukumu, kur mūsu palīdzība nav vajadzīga, tad varbūt tānī pašā brīdī palīdzību gaida kāds cits pacients, kurš tiešām atrodas starp dzīvību un nāvi,» atgādina Aleksandrs.

Nevar pierast pie cilvēku dusmām un nāves

Aleksandrs, Lāsma un Vjačeslavs nevar pierast pie cilvēku dusmām un nāves. Stāsta Aleksandrs: «Es saprotu, ka mēs visi esam pārguruši no aizsargmaskām un stresa nokērt kovidu. Taču mēs neviens nedrīkstam izgāzt dusmas uz otru cilvēku. Esmu dzirdējis pārmetumus, kāpēc braucām tik ilgi, bet cilvēks nepadamā, ka varbūt bija slikts ceļš vai nepareiza adrese. Ir daudz dažādu objektīvu iemeslu, arī pārgurums pēc vairāk nekā 20 nostrādātām stundām. Es saku cilvēkiem – mācieties paši sniegt pirmo palīdzību. Ja, nedod Dievs, būs satiksmes negadījums, tad pašam vajadzēs spēt palīdzēt cilvēkam līdz brīdim, kad atbrauks mediķi. Tās var būt desmit minūtes, bet dažreiz arī pusstunda.»

Tāpat Lāsma ir sapratusi, ka nereti cilvēki sarīko dusmu izvirdumus tikai viena iemesla dēļ – baidās no kovidā, baidās no vakcīnas. Tādos brīžos viņa, strādājot otrajā darbā ģimenes ārsta prakšē, runā ar cilvēku. Skaidro, ka šī infekcija ir liels pārbaudījums, ar kuru jātiek galā gan mediķiem, gan pacientiem, un ka vakcīna ir glābiņš. Daudzi ie-klausās un mājās dodas jau vakcinējušies.

Runājam arī par mediķu saskarsmi ar nāvi. Aleksandrs atzīst, ka ir dažādas nāves. Tās katrreiz liek aizdomāties, kāda būs paša nāve un kāpēc mēs dzīvojam – sev vai tomēr, lai palīdzētu citiem. Ja kāds pacients ir miris ceļā uz slimnīcu vai mājās, Lāsma pēc tādas dežūras nevar ilgi aizmigt, un, būdama ticīgs cilvēks, lūdz Dievu par mirušo. Vjačeslavs at-zīstas, ka otra nāve ir grūts pārdzīvojums, bet ir jāmacās to pieņemt arī daudziem.

Tāpat vaicāju Vjačeslavam, kā viņš izbrauc slāpos ceļus. Laukos ceļi daudzviet nav sakārtoti, taču viņam izbraukt sliktos ceļus palīdz pieredze, kuru ieguvis, vadot automašīnu iepriekš (viņš «ātrajos» sāka strādāt šogad), pastāstīja Vjačeslavs.

Pavada laiku ar ģimeni, dzied, sarunājas un ceļo ar dēlu

Kā Aleksandrs, Lāsma un Vjačeslavs atpūšas pēc dežūras? Viņi vispirms labi izguļas (ja nav jāskrien uz otru darbu – Aleksandram uz slimnīcu, bet Lāsmai uz ģimenes ārsta praksi – un ja Vjačeslavam nav jāmacās). Tāpat Aleksandrs pavada laiku ar ģimeni un kopā ar draugiem macās droši vadīt motociklu (manevrēt, brezmēt utt.). Sarunas un ce-ļošana dabā ar dēlu, kurš mācās deviņajā klasē, bet vasarā rošiņšanās dārzā – tās ir Lāsma-s sirdslietas. Tīkmēr Vjačeslavs smaidot pastāsta, ka mīl dziedāt.

Saruna notiek karjeras nedēļā, tāpēc aicinu mediķus uzrunāt jauniešus, kuri vēlas studēt medicīnu. Aleksandrs iesaka izvēlēties medicīnu tad, ja patīk mācīties un palīdzēt cilvēkam un ja medicīna (arī jebkura cita profesija) ir iekritusi sirdī. «Ja izvēlas profesiju naudas dēļ, agri vai vēlū darbs nepatiks un cilvēks izdegds,» uzskata Aleksandrs. Lāsma piebilst: «Piekrītu Aleksandram, ka ir jāmīl cilvēki un medicīna. Cilvēki ir ļoti dažādi, un, ja tu nemīlēsi cilvēkus, nevarēsi palīdzēt viņiem.» Savukārt Vjačeslavs, kuram ir 24 gadi un kurš jau mācās par ārsta palīgu Daugavpils Universitātes Daugavpils medicīnas koledžā, par medicīnu interesējās jau kopš 14 gadu vecuma. Tāpēc viņš pēc skolas iz-mācījās par māsu palīgu un tagad vēlas kļūt par ārsta palīgu. «Man patīk medicīna, man patīk palīdzēt cilvēkiem,» teic Vjačeslavs.

Pirms raksta ilustrācijas bildes (žurnālisti drīkst bildēt raksta varoņus bez aizsarg-maskām) Lāsma, Aleksandrs un Vjačeslavs novēlēja «Vietējās Latgales Avīzes» lasītājiem veselību, aicināja ieklausīties mediķos, jo vīrusus nav izdomāts. Tāpat viņi rosināja tieši šobrīd izvēlēties mājseđi. Tā ļauj ne tikai strādāt attālināti, bet arī vairāk sarunāties ar mīļajiem mājīniekiem, izlasīt sen iegādātas grāmatas vai skatīties labas filmas.

Astrīda Igolniece: «Mani kolēģi strādā pašaieliedzīgi, bet kovidā laikā nesanāk citādāk»

Astrīda Igolniece ir mediķis ar vairāk nekā 40 gadu stāžu, bet pēdējie divi gadi bijuši visgrūtākie, jo paiet Covid-19 pandēmijas ēnā. «Mani kolēģi strādā pašaieliedzīgi, brīžiem pat ar lielu psiholoģisku un fizisku pārslodzi. Bet kovidā laikā nesanāk citādāk. Inficēto skaits pieaug. Salīdzināju divus datumus – šī gada 13. septembri un 13. oktobri. Ja 13. septembrī Latgalē no visiem izsaukumiem 6 % bija pie Covid-19 inficētiem cil-vēkiem un hospitalizācija bija vajadzīga 1/3 šo pacientu, tad 13. oktobrī jau bija 35 % kovidā pacientu, no tiem 2/3 tika hospitalizēti. Ja Latgali salīdzina ar citiem Latvijas novadiem, tad pie mums Covid-19 pacientu ir visvairāk, un tie galvenokārt ir nevakinēti cilvēki,» teic A. Igolniece.

Darbiniekiem ir pieejama psihologa palīdzība

Pirms gada bija daudz nezināmo, pietrūka aizsarglīdzekļu, turpina stāstījumu dak-tere, – bet šogad pašā mediķu darbā daudz kas ir kļuvis saprotamāks un sakārtotāks (ir izstrādāti operatīvas palīdzības algoritmi, pietiek aizsarglīdzekļu utt.). Mediķi ir iemācī-jušies ātri nokārtēt aizsargtērpu, nomazgāties dušās un uzvilkt jaunu aizsargtērpu, tad dezinficēt visu autosalonu un doties kārtējā izsaukumā.

Tomēr kolēģi ir pārguruši gan fiziski, gan psiholoģiski, lai arī daudzi ir pabijuši atvāļ-nājumā, atzīst A. Igolniece. To veicinājušas gan aizsargmaskas, gan cilvēku neiecietība. Ir dežūras, kurās ārstam, ārsta palīgam un autovadītājam šie aizsarglīdzekļi jāizmanto daudzas stundas bez pārtraukuma. Un ja prognozes piepildīsies, ka kovidā pacientu skaits dienā varētu pārsniegt 2000 cilvēku (*tas notika jau oktobra vidū, bet šobrīd skaits pārsniedz jau 3000 inficēto dienā - E.T.J.*), tad mediķu noslodze būs vēl lielāka, pieļauj daktere.

Šis laiks ir grūts arī tāpēc, ka Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta mediķiem un zvanu centra darbiniekiem ir jāuzklausa nepacietīgi, rupji, pat kļiedzoši cilvēki. Die-nesta vadībai rūp darbinieku emocionālā un fiziskā veselība, tāpēc darbiniekiem ir pie-ejama psihologa palīdzība, uzsver A. Igolniece. Jāiestarpina, ka valsts šogad ir noteikusi piemaksas arī Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta mediķiem.

Vaicāju, vai Latgalē visi Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta mediķi ir vakcinēti. A. Igolniece teica, ka pret Covid-19 ir vakcinēti 97 % mediķu (*intervija notika 15. oktobrī – E.T.J.*), un pauda sarūgtinājumu, ka daži kolēģi, būdami mediķi, tomēr ir «antivakseri» jeb iestājās pret vakcināciju.

Daktere uzskata, ka Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta mediķu darbu atvieglotu iedzīvotāju simtprocentīga vakcinācija, proti, tā samazinātu ar Covid-19 inficētu cilvēku un smagu pacientu skaitu. Viņa aicina cilvēkus būt iecietīgiem, tas sa-mazinātu stresu, kura mediķu darbā jau tāpat pietiek.

Pacientu stāsti

Anīta Fedotova (Preiļi):

«Vasarā biju iekļuvusi ceļu satiksmes negadījumā. Stāvoklis bija pasmags, vairākas fiziskas traumas un šoks. Varu tikai labāko teikt par ātrās palīdzības mediķiem no Jē-kabpils, kuri mani nogādāja Daugavpils reģionālajā slimnīcā. Visu ceļu ar mani kon-taktējās, ne acu nenolaida, pat izsauca ārstu no Daugavpils, kas brauca pretī, lai mani uzraudzītu atlikušo ceļu. Nezīnu mediķu vārdus un uzvārdus, bet saku paldies viņiem par dzīvības glābšanu!»

Inese Ābola-Reliņa (Preiļi):

«Pēc izslimošanas ar Covid bija pagājis kāds laiks, un tētis bija devies uz laukiem. Taču no rīta mamma saņēma tādu zvanu, ka viņam atsaka labā ķermeņa puse. Tētīš toreiz knapi bija aizvilcis savu ķermeni no tālākās istabas līdz telpai, kurā atradās tele-fons. Ātrie ieradās laikus, rīkojās ļoti operatīvi, nogādāja tēti Daugavpils reģionālajā slimnīcā. Tikai pateicoties mediķiem – profesionāļiem tētīš pēc insulta pārciešanas ne-palika paralizēts. Paldies mediķiem!»

Antonina Skreivere (Preiļu novads):

«Manās mājās ātrā palīdzība ir bijusi vairākkārt, jo bija vajadzīga palīdzība gan maniem vecākiem, kuri ir jau aizsaulē, gan arī man pašai. Tās varētu būt vismaz septiņas reizes. Un ne par vienu brigādi nevaru neko sliktu teikt. Vienmēr bija ļoti sirsnīgas un saprotošas mašīnas. Varu droši apgalvot, ka pirmo palīdzību tiešām sniedz profesionāli. Man ir vislabākās atsauksmes. Lai mediķiem ir veselība un liels paldies viņiem!»

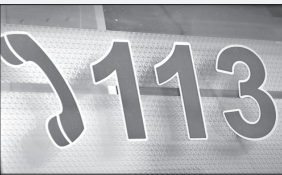
Mārite Vīlcāne (Līvāni):

«Manai mammai palīdzēja Līvānu brigādes mediķi ar brigādes vadītāju Rolandu Iraidu. Viņi ieradās ļoti ātri. Visu rūpīgi izmeklēja, pastāstīja, kas noticis un kas jādara, stiprināja ar mierinājuma vārdiem. Liels paldies!»

Rolands Surgovts (Ilūkste):

«Pagājušā gada vasarā dēls guva smagus apdegumus (ar makšķeri aizķēra elektrības augstsprieguma vadus). Es pats aizvedu viņu līdz Ilūkstes brigādei. Tur mediķu komanda zibenīgā ātrumā devās ceļā uz Daugavpils reģionālo slimnīcu. Viņi pamatoti aizrādīja man, ka es nedrīkstēju dēlu vest pie viņiem. Kamēr viens ārsta palīgs apskatīja traumas, tīkmēr otrs sacēla kājās Daugavpils reģionālās slimnīcas kolēģus (vismaz piecus dakte-rus). Pēc pārbaudes un palīdzības sniegšanas Daugavpilī cita mediķu brigāde mūs ar puiku veda uz Rīgu, kur dēls mēnesi ārstējās Paula Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā. Ja Ilūkstes brigādes mediķi nerīkotos zibenīgā ātrumā un profesionāli, varēja būt smagākas sekas. Viņi ir palīdzējuši arī man. Uzkrītot dēlim, guvu smagu rokas traumu. Un tās pašas Ilūkstes brigādes mediķi, kuri palīdzēja manam dēlam, zibenīgā ātrumā un ļoti profesionāli palīdzēja arī man. Paldies mediķiem!»

UZZIŅAI

• Latgalē strādā 36 neatliekamās medicīniskas palīdzības brigādes ar gandrīz 500 mediķiem.

- Republikas pilsētās teritorijā mediķiem jāierodas izsaukuma vietā ne vēlāk kā 12 minūtēs, novada centrā – ne vēlāk kā 15 minūtēs, bet lauku teritorijā – ne vēlāk kā 25 minūtēs.
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta stratēģija līdz 2026. gadam paredz, ka lauku teritorijā vismaz 75 % gadījumu

Kovida laiks parādīja, ka visiem Latvijas iedzīvotājiem ir vajadzīgi mediķi

Kovids arī veicināja daudzas labas pārmaiņas medicīnā, piemēram, ir atrasts iztrūk-stošais finansējums jaunam aprīkojumam un mediķu algām. Turklāt sabiedrība un vadība sāk apzināties, ka Latvija izglīto augsta līmeņa speciālistus, taču ārstu un medmāsu pietrūkst, jo viņus ar labākām algām pārvilina Norvēģijā, Vācijas un citas klīnikas. Šajā epidemioloģiskajā situācijā redzams arī tas, ka mazās lauku slimnīcas, piemēram, Krās-lavā, Preiļos, Ludzā, Balvos ir liels palīgs reģionālajām slimnīcām, kurām jāpalīdz arī pacientiem ar citām diagnozēm, atzīst A. Igolniece.

«Kovida laiks parādīja, ka visiem Latvijas iedzīvotājiem ir vajadzīgi mediķi un slim-nīcas un ka mediķu joprojām pietrūkst. Mūsu darbā nevar strādāt visi. Vai nu tu atnāc uz pārbaudes laiku un paliec uz mūžu, vai arī pēc trim mēnešiem aizej projām. Lai arī šis laiks nav viegls, tomēr es redzu, ka mani kolēģi cīnās par katra pacienta veselību vai dzīvību. Latgales brigādes pie pacientiem nokļūst laikus. Mēs tiekam galā ar visiem iz-saukumiem, jo pietiek cilvēku resursu. Neviens nav teicis, ka ies projām. Turklāt Latgalē strādā daudz jauno kolēģu, jo notiek paaudžu maiņa. Mums ir paveicies, ka Daugavpils Universitātes Daugavpils medicīnas koledžā var iegūt ārsta palīga izglītību,» uzsver A. Igolniece un ar «Vietējās Latgales Avīzes» starpniecību pateicas visiem Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbiniekiem par pašaieliedzīgu darbu.

Ieva Valaine (dzimusi un mācījusies Līvānos, tagad strādā par skolotāju Rīgā):

«Kopš vidusskolas man ir diagnosticēta migrēna. Tā uznāk neregulāri, to ietekmē daudzi faktori, bet ne par to šīs stāsts. Pavasārī pirms gada pirmo reizi dzīvē bija tik spēcīga lēkme, ka paralēli neciešamām sāpēm komplektijā dabūju arī paniku. Un tad es pirmo reizi dzīvē sajutu, ko nozīmē nāves bailes.

Vispirms mēģināju tikt galā ar sāpēm (kas laikāam nebija pareizi) ar jau man ļabi zināmām metodēm, bet nekas nelīdzēja. Kad bezspēkā un raudot biju nogulējusi stundu bez jebkādam izmaiņām, draudzene ieteica izsaukt ātro palīdzību. Līdz tai reizei nekad pat neiedomātos to darīt, jo migrēna, pēc sabiedrības domām, ir parastas galvassāpes. Kurš tad traucē Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu tik nenopietnos gadīju-mos...

Mediķi ieradās neticami ātri, ar milzīgu empātiju uzklausiya manas sūdzības, un ne mirkli nejutu nosodījumu par nepamatoatu izsaukumu. Viņi profesionāli tika galā ar ma-nām sāpēm, turklāt saņēmu pat trīs rīcības plānus, ko darīt turpmāk, ja nu gadījumā lēkme atkārtojas.

Otrs precīzi tāds pats gadījums bija šī gada pavasarī. Iemesls precīzi tas pats, tikai vieta cita – skola. Toreiz mediķus izsauca kolēģi. Tā bija cita brigāde, bet mediķu at-tieksme bija tikpat iejūtīga un profesionāla.

Tagad, par šo domājot, saprotu, ka gan vienā, gan otrā gadījumā mediķi varēja arī atteikt izsaukumu, bet tāds variants pat netika izskatīts. Un ir tik labi, ka cilvēki ir savā istajā vietā. Turklāt arī ar sirdi istajā vietā.»

Inga Spalva (Daugavpils):

«Manai meitai stipri sāpēja vēders, un tobrīd bija nakts. Zvanīju «ātrajiem», un piecās minūtēs ieradās divi jauni medbrāļi, izklausiījās, izmērīja temperatūru, ielika ka-ietru, paņēma meitas ratiņkrēslu, somu, un visi braucam uz Daugavpils reģionālo slim-nīcu. Uzņemšanas nodaļā stundu gaidījām ārstu, jo ārstiem ir pārslodze. Kovidā slim-nieku ir daudz, ved tik iekšā arvien jaumus un jaumus pacientus. Dakteris veica visus izmeklējumus, uzlika sistēmu, un pēcpusdienā mēs ar meitu jau bijām izrakstītas no slimnīcas, jo slimnīcā katastrofāli trūkst vietu, trūkst medicīnas personāla, ārsti ir pār-slogoti.»

Kristaps Gilučs (Preiļu novads):

«Pastāstīšu, kā mediķi palīdzēja manai vecmāmiņai, kura jau ir mūžībā. Tas bija pirms gada. Vecmamma pakrita un salauza gūžas kaulu. Izsaucām Neatliekamās medi-cīniskās palīdzības dienesta brigādi. Mediķi ieradās dzīvesvietā dažās minūtēs un pēc īsas apskates konstatēja lūzumu. (...) Mediķi bija izsaukti pēdējā brīdī pirms maiņas bei-gām, vizuāli ļoti noguruši, taču visā sirsnībā uzklausija katru mūsu lūgumu. Turpat tika novērtēts veselības stāvoklis un tika pieņemts lēmums par vecmāmas transportēšanu uz slimnīcu. Tā kā pārsvarā visus Preiļu novada pacientus nogādā Daugavpils reģionā-lajā slimnīcā, mēs gan teicām, ka to ļoti negribam un vienojāmies par Rēzeknes slimnīcu. Ceļā uz slimnīcu mediķi arī lūdza, vai viņi drīkst nodot maiņu, un mēs, protams, bez ie-runām piekritām un situāciju pārņēma nākamā tikpat laipnu mediķu brigāde. Tā nu no-nācām Rēzeknes slimnīcā, kur ļoti ātri vecmāmiņu uzņēma, un kamēr bija noformēti visi uzņemšanas un pieņemšanas dokumenti, vecmāmiņa jau bija palātā. Nākamajā dienā jau notika operācija, kas noritēja bez aizķeršanās. (...) Mediķu attieksme un pre-tīmnāksšana bija ļoti pozitīva, un viņi tiešām ir lieli malači. Palīdzēja gan mums, gan manai vecmāmiņai, kura tagad jau raugās no mākoņa maliņas.

Tāpat vēlos piebilst, ka mediķi ir tie cilvēki, kas tagad cieš visvairāk. Cieš morāli, viņiem nākas paciest visas apkārtējo negācijas, sevišķi šajā grūtajā laikā. Mēs reti pa-sakām paldies par viņu darbu, bet mediķi ir tie cilvēki, kuri nešķiro personas ne pēc dzi-muma, ne tautības, neraugās, vai tu esi bagāts, nabags, prezidents vai bezpajumnieks. Viņi palīdzēs ikvienam no mums, un ne jau tikai tāpēc, ka tas ir viņu darbs vai pienākums. Tas ir viņu aicinājums. Viņi ikdienā strādā, lai mēs visi varētu turpināt dzīvot. Glābļot dzīvības katru dienu, mediķi bieži riskē ar savu dzīvību, bet mēs reti kad pasakām viņiem paldies par to. Bez mediķiem mēs nespētu eksistēt.»

«ātrajiem» palīdzība būtu jāsniedz 20 minūtēs, bet pilsētā – 13.

- Turpat stratēģijā uzsvērts, ka neatliekamās medicīniskās palīdzības punktu skaitam jāpieaug no esošajiem 103 līdz 114 ar kritēriju no 500 līdz 25 000 iedzīvotāju uz vienu brigādi.
- 113 – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta zvanu cen-tra tālrunis.

(Avots – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests)

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta un Egitas Terēzes Jonānes foto